

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de verlenging van diverse maatregelen ingevolge COVID-19 voor het onderwijspersoneel, voor uitzonderlijke opvang in de internaten, IPO en MPIGO, busbegeleiders in het buitengewoon onderwijs en contactonderzoek door de centra voor leerlingenbegeleiding voor het derde trimester van schooljaar 2020-2021

Samenvatting: de COVID-19 pandemie zal ook tijdens het derde trimester van het schooljaar 2020-2021 blijven aanhouden. Daarom moeten verschillende maatregelen opnieuw verlengd worden, die in het eerste en tweede trimester van dit schooljaar al van kracht waren. Het betreft het verlengen van het verlof wegens overmacht, uitzonderlijke vervangingen, een tussenkomst voor uitzonderlijke opvang in de onderwijsinternaten, IPO en MPIGO, extra busbegeleiders voor het collectief leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs en middelen voor contactonderzoek door de centra voor leerlingenbegeleiding.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

- Kleuter en leerplichtonderwijs (m.i.v. CLB's en internaten/IPO's/MPIGO's): beheer impact COVID-19
- Deeltijds kunstonderwijs, hoger en volwassenonderwijs: beheer impact COVID-19

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- de Inspectie van Financiën verleende een advies op 16 maart 2021.
- de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting gaf zijn akkoord op XX YY 2021.

Retroacta beslissingen m.b.t. het eerste en tweede trimester van het schooljaar 2020-2021:

- VR PV 2020/45 d.d. 4 september 2020 - punt 0032: COVID-19 BVR extra werkingsbudget
- VR PV 2020/58 d.d. 13 november 2020 - punt 0041: COVID-19 BVR dringende maatregelen

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De corona-pandemie heeft ook tijdens het schooljaar 2020-2021 een belangrijke impact op het Vlaamse onderwijs. Met voorliggend besluit worden enkele maatregelen verlengd die werden genomen voor het eerste trimester van het schooljaar 2020-2021 (cf. retroacta supra) en voor de periode 1.1.2021-18.4.2021 (tot 31.03.2021 voor het verlof voor overmacht). Deze maatregelen worden nu verlengd tot 30 juni 2021.

De maatregelen in dit besluit zijn dringend en noodzakelijk voor de verdere organisatie van het onderwijs. De maatregelen voor de internaten en de busbegeleiders in het buitengewoon onderwijs hebben bovendien betrekking op een kwetsbare doelgroep van leerlingen. Voor de rechtszekerheid van de instellingen, hun personeelsleden en hun leerlingen is het nodig dat de verlenging beslist wordt vóór 1 april 2021.

Voor het starten van het besluitvormingsproces zijn er ook dwingende beperkingen. De voorgestelde maatregelen zijn onder meer afhankelijk van de meest recente ontwikkelingen, zoals de curve van de besmettingen, de federale maatregelen, de maatregelen in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid en de concrete impact van deze ontwikkelingen op het onderwijs. De voorgestelde maatregelen vereisen een voorafgaande evaluatie van de meest actuele toestand en een prognose voor de nabije toekomst.

Deze beperkingen aan de termijn voor het besluitvormingsproces en de nodige voorbereidingstijd om de teksten op te stellen en de samenhangende kosten te budgetteren op basis van actuele gegevens (voor de rest van het schooljaar), heeft er toe geleid dat het besluitvormingsproces voor dit ontwerp te kort is om aan de Raad van State een advies te vragen, zelfs bij hoogdringendheid.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Wanneer een school sluit of een quarantaine wordt opgelegd, dienen de Vlaamse onderwijsinternaten, tehuizen, MPIGO en IPO te voorzien in extra opvang. Die opvang is uitzonderlijk en valt niet binnen de reguliere omkadering.

Concreet gaat het om twee mogelijke situaties:

- Het onderwijsinternaat/tehuis/MPIGO/IPO vangt jongeren, zowel interne leerlingen als niet-interne leerlingen, op, op momenten dat het normaal niet open is (bv. in een onderwijsinternaat op een weekdag of een zaterdag, in een IPO op een schooldag, ...);
- Het onderwijsinternaat/tehuis/MPIGO/IPO vangt, tijdens de normale openstelling, jongeren op die niet bij het onderwijsinternaat/tehuis/MPIGO/IPO zelf zijn ingeschreven (bv. internen van een ander internaat, jongeren van het MPIGO die uitzonderlijk ook op niet-schooldagen opgevangen moeten worden, ...)

Voor deze momenten en deze opvang is er dus geen personeel. Voor de organisatie van deze uitzonderlijke opvang worden middelen ter beschikking gesteld.
De periode van deze maatregel loopt van 19 april 2021 tot en met 30 juni 2021.

Artikel 2

Deze maatregel volgt uit de verderzetting van het vervoer door De Lijn met de (circa) 150 extra bussen die tijdens het 1e trimester en het 2de trimester van schooljaar 2020-2021 werden ingezet naar aanleiding van COVID-19.

Om het recht op leren ook voor kinderen uit het buitengewoon onderwijs te kunnen garanderen, is het leerlingenvervoer cruciaal. Het buitengewoon onderwijs blijft doorheen de pandemische fasen zo maximaal mogelijk actief. Hierbij dient het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (VVM – De Lijn) samen te werken met het beleidsdomein Onderwijs (busbegeleiders).

Sinds begin september kunnen scholen ervoor kiezen om gesplitst te rijden. De regels voor BUBAO (-12 jaar) zijn immers anders dan de regels voor BUSO (+12 jaar). Door deze gesplitste ritten is de ritduur gestegen. De Lijn bepaalde een maximale rittijd. Duurt een rit langer, wordt deze ontdebeld. Het voertuigenpark van De Lijn wordt reeds volledig ingezet waardoor er om dit te realiseren onder meer bijkomend vervoer moet worden ingehuurd bij de pachters en/of via onderaanneming van de pachters. Hierdoor worden tot op heden bijna 150 extra ritten per vervoersmoment ingeschakeld.

Per rit wordt er een busbegeleider vanuit onderwijs voorzien. Voor het beleidsdomein Onderwijs genereren de bijna 150 extra ritten dus een meerkost.

Op basis van de subsidieaanvragen die intussen ingediend werden, schat de administratie de meerkost van de extra busbegeleiders (= extra lonen) tijdens schooljaar 2020-2021 op ongeveer €2.683.359,79. Aangezien de inschrijving van nieuwe leerlingen steeds kan leiden tot de noodzaak om bestaande ritten te splitsen, kan een toename van het aantal extra bussen tijdens de komende weken/maanden echter niet geheel uitgesloten worden. De totale ingeschatte meerkost voor schooljaar 2020-2021 wordt daarom vermeerderd met circa 5%.

Na verrekening van het reeds uitgekeerde voorschot en het reeds beschikbare budget voor 2021, bedraagt het benodigde extra budget voor de periode van 19 april 2021 tot en met 30 juni 2021 dan €376.334,79.

Artikel 3

In het BVR van 4 september 2020 werden aan de CLB 's voor het uitvoeren van de opdrachten rond contactonderzoek extra middelen voorzien voor 75 VTE 's voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2020. In het BVR van 13 november 2020 werden voor diezelfde opdrachten nog eens bijkomende middelen voorzien voor 232 VTE 's voor de periode van 19 oktober 2020 tot en met 31 december 2020. Samen werden dus middelen voorzien voor 307 VTE 's extra. In het BVR van 21 januari 2021 werd dit doorgetrokken voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 18 april 2021.

Voor de periode van 19 april 2021 tot en met 30 juni 2021 worden opnieuw 307 VTE 's verrekend aan een gewogen loonkost van 52.182,22 euro, wat neerkomt op 3.337.487,82 euro voor de periode van 19 april 2021 en met 30 juni 2021 (16.019.941,54 euro/12 maanden x 2,5 maanden).

Naast het uitvoeren van de contactonderzoeken hebben de CLB's nog heel wat andere opdrachten in het kader van leerlingenbegeleiding in te halen. We moeten ten allen tijde voorkomen dat kwetsbare leerlingen in de kou blijven staan of dat vaccinatieschema's niet tijdig kunnen afgewerkt worden.

Uit de analyses die professor Niel Hens maakt van de gegevens van de gevoerde contactonderzoeken door de CLB 's blijkt ook dat deze contactonderzoeken effectief werken en dus heel erg nuttig zijn voor de opsporing van COVID-19. Op die manier kunnen de scholen zo veel als mogelijk virusvrij gehouden worden en kunnen ze hun werking verder zetten.

Hoe het aantal besmettingen de komende weken zal evolueren is moeilijk in te schatten, maar er wordt op zich wel een stijging verwacht. Het is dan ook niet aangewezen om het aantal ingezette VTE's terug te schroeven.

Het bedrag wordt onder de CLB 's verdeeld op basis van hun aandeel in de nieuwe omkadering.

Artikel 4

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 betreffende een tijdelijke uitbreiding van het verlof wegens overmacht en betreffende de dringende aanpassing van de bekwaamheidsbewijzen van de artsen in de centra voor leerlingenbegeleiding werd een uitbreiding van het verlof wegens overmacht ingevoerd om een oplossing te bieden aan personeelsleden die zich geconfronteerd zagen met een opvangnood.

De maatregel werd verlengd en lichtjes bijgestuurd met het Besluit van de Vlaamse Regering van 22 januari 2021 houdende de verlenging van diverse maatregelen ingevolge COVID-19 voor het onderwijspersoneel, voor uitzonderlijke opvang in de internaten, IPO en MPIGO, busbegeleiders in het buitengewoon onderwijs en contactonderzoek door de centra voor leerlingenbegeleiding voor het tweede trimester van schooljaar 2020-2021.

Dit recht op verlof wegens overmacht geldt enkel wanneer telewerk niet mogelijk is. Het verlof geldt maximaal gedurende de hele periode waarop het attest of de aanbeveling die worden uitgereikt, betrekking heeft.

Het verlof wordt gelijkgesteld met dienstactiviteit. Het personeelslid ontvangt tijdens dit verlof wegens overmacht 80 % van zijn brutosalaris op jaarbasis. Naar analogie met de regeling die voor contractuele personeelsleden geldt, wordt het salaris waarop de 80% berekend wordt begrensd. Deze begrenzing is gelijk aan 21.000 euro bruto op jaarbasis aan 100%. Personeelsleden die minder dan deze begrenzing verdienen, ontvangen aldus 80% van hun werkelijke salaris. Personeelsleden die meer dan 80% verdienen, ontvangen 80% van het begrensde salaris.

Artikel 5

Artikel 5 bevat de verlenging van de uitzonderlijke maatregelen in verband met de vervanging van personeelsleden.

De maatregel vervat in de paragrafen 1 en 2 houdt in dat er bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) een centraal meldpunt wordt georganiseerd waar scholen en onderwijsinternaten die om personeelsredenen in de problemen dreigen te komen een aanvraag kunnen doen. Er wordt bewust niet gekozen voor een forfaitair en algemeen compensatiesysteem, maar scholen en internaten worden punctueel en selectief geholpen. Zij die een tekort aan personeelsleden kunnen aantonen en kunnen aantonen dat ze ook een vervanger hebben gevonden, krijgen een compensatie voor die vervanging.

Scholen/internaten dienen een aanvraag in bij AGODI. Zij motiveren deze aanvraag aan de hand van volgende criteria:

- Scholen/internaten moeten melden dat de bestaande, aanwezige personeelsleden niet volstaan om open te blijven;
- Geen korte vervangingen meer of geen leerkrachten meer in het lerarenplatform beschikbaar: school/internaat heeft moeite gedaan om de bestaande systemen aan te spreken en in te zetten;
- Vervanger is beschikbaar en wordt effectief ingezet;

De school/het internaat kan daarvoor een gewone zending doen, met een speciale code, specifiek voor deze maatregel. Deze maatregel houdt zowel voor scholen als voor AGODI weinig planlast in.

Paragraaf 3 maakt het mogelijk om in uitzonderlijke gevallen een vervanger aan te stellen in de school waar een personeelslid dat in meer dan twee scholen is aangesteld (tijdelijk) niet meer komt.

De maatregel wordt beperkt tot de situaties waarin een personeelslid is aangesteld in minimaal drie scholen en waarin fysiek contact nodig is én de afstand van anderhalve meter niet gegarandeerd kan worden. De vervanging is bijgevolg enkel mogelijk in

- het ambt van kleuteronderwijzer algemene en sociale vorming;
- het ambt van onderwijzer algemene en sociale vorming;
- de ambten van het paramedisch personeel van het buitengewoon basis- en buitengewoon secundair onderwijs type 1 en type 2;
- het ambt van kinderverzorger in het gewoon basisonderwijs.

De vervanging van een afwezig personeelslid is enkel mogelijk als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- het personeelslid werkt in minstens 3 verschillende scholen;
- er is lokaal geen oplossing gevonden om de afwezigheid van het personeelslid in de derde school op te vangen;
- de vervanging is noodzakelijk in functie van het beperken van risico's bij fysiek contact;
- er is een vervanger beschikbaar;
- er is lokaal sociaal overleg geweest met aandacht voor de afspraak dat niet altijd dezelfde school de 'derde' school is waar de opdracht niet meer uitgeoefend kan worden.

Met deze maatregel wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit de resolutie van 16 december 2020 van het Vlaams Parlement over aanbevelingen voor het Vlaamse coronabeleid in het beleidsdomein Onderwijs door de Commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid:

6° pas de vervangingsregels aan zodat bij het tijdelijk uitvallen van leerkrachten en ander onderwijspersoneel ten gevolge van een verplichte quarantaine, isolatie, of bij ziekte, de mogelijkheid wordt gecreëerd om personeel in te schakelen op tijdelijke basis (interim).

De andere artikelen behoeven geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID (VAK EN VEK).

Artikel 1

Het bedrag per onderwijsinternaat/MPIGO/IPO wordt berekend door per halve schooldag uitzonderlijke opvang het aantal aanwezige internen te vermenigvuldigen met 50 euro. Met deze middelen kan het bestuur alle onkosten maken die nodig zijn voor de organisatie van de uitzonderlijke opvang (vervoerskosten, kleine onkostenvergoeding voor de vrijwilligers, materiaal voor activiteiten met de internen, verhoogde kosten voor verwarming/water/elektriciteit ...). Het bedrag voorzien voor de periode 1 september 2020 tot en met 31 december 2020 wordt als basis gebruikt voor de berekening van het budget voor deze periode (verhouding 10,5 weken/18 weken).

De bedragen voor de IPO en MPIGO werden aangepast. Signalen uit het werkveld gaven aan dat de initiële redenering (er is in een IPO meer basisomkadering dat al actief is op niet schooldagen en deze bredere basisomkadering zorgt er voor dat een IPO minder kosten dient te maken voor bijkomende uitzonderlijke opvang) niet klopt:

- indien een IPO bijkomende opvang moet voorzien is gaat het om langere periodes (meer tijd dat omkaderd moet worden)
- Uitzonderlijke opvang binnen een IPO zal quasi altijd gaan om opvang van kwetsbare leerlingen (handicap, thuissituatie en de combinatie er van) wat maakt dat voor deze kinderen meer kosten gemaakt dienen te worden
- aansluitend bij het vorige element, uitzonderlijke opvang kan er ook in een IPO toe leiden dat er bijkomend personeel aangetrokken moet worden, wil men de (leef)groepen hanteerbaar houden en dan komt ook een IPO voor grote uitdagingen te staan
- de uitzonderlijke opvang zou met de huidige regels m.b.t. schoolsluitingen ook kunnen vallen op momenten dat het IPO niet open is en dan speelt het voordeel van de basisomkadering niet

	aantal weken	bedrag
1 september 2020 - 31 december 2020	18	2 083 000 €
1 januari 2021 - 18 april 2021	15	1 735 833 €
19 april 2021 - 30 juni 2021	10,5	1 215 083 €

Artikel 2

Volgende tabel geeft een samenvattend overzicht (in euro):

	Aantal extra bussen	Meerkost voor schooljaar 20-21
GO!	36	€ 728.712,90
OGO	15	€ 294.391,89
VGO	99	€ 1.787.737,22
Totaal	150	€ 2.810.842,01

Reeds uitgekeerd voorschot (sep-dec)	-€ 1.151.507,22
Reeds beschikbaar budget 2021	-€ 1.283.000,00
EXTRA BENODIGD BUDGET 2021	€ 376.334,79

Artikel 3

In het BVR van 4 september 2020 werden aan de CLB 's voor het uitvoeren van de opdrachten rond contactonderzoek extra middelen voorzien voor 75 VTE 's, dit voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2020. In het BVR van 13 november 2020 werden voor diezelfde opdrachten nog eens bijkomende middelen voorzien voor 232 VTE 's, dit voor de periode van 19 oktober 2020 tot en met 31 december 2020. Samen werden dus middelen voorzien voor 307 VTE 's extra. In het BVR van 21 januari 2021 werden de 307 VTE's doorgetrokken voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 18 april 2021. Voor de periode van 19 april 2021 tot en met 30 juni 2021 worden deze 307 VTE 's opnieuw doorgetrokken. De 307 VTE's worden verrekend aan een gewogen loonkost van 52.182,22 euro of 16.019.941,54 euro op jaarbasis, vertaald naar de periode van 19 april 2021 tot en met 30 juni 2021 is dit 3.337.487,82 euro (2,5 maanden). Het bedrag wordt onder de CLB 's verdeeld op basis van hun aandeel in de nieuwe omkadering.

Artikel 4

De verlenging van de uitbreiding van het verlof wegens overmacht heeft mogelijk een beperkte financiële weerslag. Enerzijds krijgt de titularis die het verlof wegens overmacht opneemt een vergoeding van 80% van het salaris. Dat betekent een besparing. Anderzijds is het bij een afwezigheid van meer dan tien werkdagen mogelijk om een vervanger aan te stellen. Deze vervanger moet dan eveneens bezoldigd worden. Het is echter niet in te schatten in hoeveel gevallen een vervanger aangesteld zal worden. Ten eerste is er geen zicht op het aantal situaties waarin de sluiting van de school, crèche of instelling langer dan tien werkdagen zal duren. Ten tweede valt niet in te schatten in hoeveel van die situaties er een vervanger kan worden gevonden. We gaan ervan uit dat beide effecten (besparing vs. meerkost) elkaar opheffen en er dus geen extra budget nodig is.

Artikel 5

De maatregelen die zijn opgenomen in artikel 5 hebben een meerkost. Deze maatregelen waren eerder opgenomen in artikel 9, paragraaf 1 en paragraaf 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse dringende maatregelen ingevolge COVID-19 voor de centra voor leerlingenbegeleiding, het onderwijspersoneel, de academies deeltijds kunstonderwijs, de centra voor volwassenonderwijs en de centra voor basiseducatie houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2020 tot toekenning van extra werkingsbudget voor de scholen van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs omwille van de genomen maatregelen en hieraan verbonden extra onkosten gemaakt door de scholen tegen verspreiding van COVID-19 m.b.t. de internaten en liepen tot en met 31 maart 2021.

De budgettaire gevolgen van de maatregelen die zijn opgenomen in artikel 9, paragraaf 1 en paragraaf 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse dringende maatregelen ingevolge COVID-19 voor de centra voor leerlingenbegeleiding, het onderwijspersoneel, de academies deeltijds kunstonderwijs, de centra voor volwassenonderwijs en de centra voor basiseducatie houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2020 tot

toekenning van extra werkingsbudget voor de scholen van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs omwille van de genomen maatregelen en hieraan verbonden extra onkosten gemaakt door de scholen tegen verspreiding van COVID-19 m.b.t. de internaten werden geraamd op 3.043.963 euro voor november en december 2020 en 4.565.544,25 euro voor januari tot en met maart 2021 (zie nota VR 20201311 DOC1261-1). Van dit budget is slechts 135.673 euro (2,6 vte x 52.182,22 euro gemiddelde kostprijs vervanger – zie nota VR 20201311 DOC1261-1) aangewend voor de periode van november tot en met 15 februari 2021. Bijgevolg is geen extra budget nodig, maar kunnen de maatregelen, opgenomen in artikel 5 voor de periode van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021 worden aangerekend op het budget dat toen is vrijgemaakt.

Overzichtstabel: Maatregel	Budget van 1 april 2021 t.e.m. 30 juni 2021 (in Keuro)
Extra opvang in de internaten	1.215
Extra busbegeleiders in BuO	376
Extra middelen contactonderzoek CLB	3.337
Verlof wegens overmacht	0
Uitzonderlijke maatregelen vervangingen	0 (geen bijkomende meerkost)
Totaal	4.928

Het benodigde krediet t.b.v. 4.928 keuro zal herverdeeld worden vanuit de coronaprovisie 2021.

De Inspectie van Financiën gaf advies op 16 maart 2021
Het begrotingsakkoord werd verleend op ...

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, investeringen en schuld, en ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

De minister bevoegd voor Onderwijs wordt belast met de uitvoering van dit besluit. Omwille van de dringende noodzakelijkheid wordt dit ontwerp niet voorgelegd aan het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State (cfr. Art. 3, §1 gecoördineerde wetten op de Raad van State). Het besluit wordt direct voorgelegd voor definitieve goedkeuring.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de verlenging van diverse maatregelen ingevolge COVID-19 voor het onderwijspersoneel, uitzonderlijke opvang in de internaten, IPO en MPIGO, busbegeleiders in het buitengewoon onderwijs en contactonderzoek door de centra voor leerlingenbegeleiding voor het derde trimester van schooljaar 2020-2021;

2° dat de benodigde middelen vanuit de coronaprovisies 2021, via een afzonderlijk herverdelingsbesluit, zullen worden herverdeeld naar de betrokken begrotingsartikels van de onderwijsbegroting 2021;

3° dat de meerkost van de maatregel in artikel 5 van het bijgaande ontwerpbesluit, kan worden aangerekend op begrotingsartikel FC0-1FDD2DA-WT, basisallocatie 1FD151 en begrotingsartikel FC0-1FDD2DD-WT, basisallocatie 1FD152;

4° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Ben WEYTS